

ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ [МІСЬКИЙ] СИРІТСЬКИЙ СУД

м. Звенигородка Київської губернії

ФОНД № Ф – 92

Архівний опис №1
справ постійного зберігання
за 1884, 1903, 1908 - 1920 рр.

ПЕРЕДМОВА

Достовірних відомостей про точну дату заснування Звенигородського [міського] сирітського суду у документах фонду не виявлено. Однак законодавча база створення цієї установи була закладена Указом імператриці Катерини II від 7 листопада 1775 р. про "Учреждения для управления губерний всероссийской империи"* та її ж маніфестом від 21 квітня 1785 р. "Городовое положение" **[арк. 21, стат. 45-48]. Після III поділу Польщі в 1796 р. імператор Павло I видав указ "О восстановлении в Малой России правления и судопроизводства", в якому підтвердив необхідність створення Київської губернії "из возвращенных к империи нашей от Польши земель..."***, на які б також розповсюджувались закони Російської імперії. У 1801 р. імператор Олександр I своїми маніфестами від 2 квітня та 3 червня, підтвердив юридичну силу "Городового положення" 1785 р. **[арк. 45,46].

Отже, за перерахованими законами, при кожному городовому магістраті створювався міський сирітський суд "для купеческих и мещанских вдов и малолетних сирот" *[арк. 97, стат. 293]. Головою цього суду був міський голова (що переобирався кожні 3 роки), а присутніми – 2 члени магістрату та міський староста *[арк. 5].

Сирітський суд розпочинав свою діяльність, якщо до нього надходила:

- заява-прохання від вдови;
- за повідомленням міського голови;
- за повідомленням родичів сиріт;
- за заявою 2-х сторонніх свідків та парафіяльного священика *[арк. 98, стат. 298].

До головних функцій сирітського суду відносились такі дії:

- обрання опікунів до маєтку та до особи сироти;
- опис всього майна сиріт (це робив секретар магістрату у присутності 2-х свідків);
- здійснення контролю за опікунами, щорічно вимагаючи звіти*[арк. 98-100, стат. 299].

Засідання міського сирітського суду відбувалось по мірі надходження на його розгляд справ. Для заохочення опікунів законодавством була передбачена щорічна винагорода – виділення 5% від прибутку майна сиріт *[арк. 109, стат. 305 п. 17].

Діючі на той час цивільні закони Російської імперії (Зведення законів за 1832 р., т. X ч.1 ст. 213) поділяли неповнолітніх сиріт на 3 категорії:

- до 14 років;
- між 14 та 17 роками;
- від 17 до 21 року.

З 14 років сиротам дозволялося обирати собі опікунів (відповідно подаючи заявку до сирітського суду). З 17 років неповнолітній має право сам управляти своїм маєтком, але під наглядом і за згодою опікуна. Повноліття наступало по досягненні 21 року ***[арк. 21].

У 1860 р. за пропозицією Київського генерал-губернатора (від 5 травня 1860 р. № 113 "О соединении в Киевской губернии магистратов с уездными судами") магістрати ліквідовувалися, а опікунські справи сирітського суду передавались до міських дум:"сиротские суды, состоящие при магистратах...оставить при Думах, в таком к ним соотношении, в каком суды те находятся ныне к магистрату..." (Ф – 870, оп.1, спр. 244, арк. 6-7).

Власні документи фондоутворювача збереглися частково, підтвердити всю схему реорганізації Звенигородського сирітського суду документально немає можливості.

У фонді відклались опікунські справи над неповнолітніми сиротами із заявами та звітами опікунів.

Згідно з обліковими документами Фонд № 92 у кількості 72 справ знаходився на зберіганні у держархіві Черкаської області з 1948 р. Рукописний опис складено 15 липня 1952 р.

У 1948, 1955, 1972, 2004, 2007 рр. було проведено перевіряння наявності і фізичного стану документів даного фонду (акти від 23.04.1948, 13.06.1955, 17.10.1972, 08.07.2004, 14.09.2007). В 2006 р. була проведена каталогізація фонду, складено 81 картку (акт від 03.02.2006).

У зв'язку з невідповідністю опису справ сучасним вимогам у 2017 р. він був удосконалений. До опису складено передмову, до фонду – історичну довідку. У процесі роботи уточнено та відредаговано заголовки справ, уточнено дати документів. Опис справ перекладений з російської мови на українську.

Недіючий опис занесений до нового як справу № 73.

Головний спеціаліст відділу забезпечення
збереженості документів, обліку та
довідкового апарату
27.01.2017

К.Б. Скринська

-
- * Бібліотека ДАЧО, № 6255
"Благочестивейшия самодержавнейшия великия государыни императрицы
Екатерины вторыя Учреждения для управления губерний Всероссийския империи".
С.-П., 1780 р. – 261 с.
- ** Бібліотека ДАЧО, № 6142
"Новый пам'ятник законов империи российской" часть третья "Г-Е".
С.-П. в типографии Правительствующего Сената, 1826 р. – 489 с.
- *** Бібліотека ДАЧО, № 6475
"Гражданское уложение".
С.-П., 1903 р. – 465 с.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву

Черкаської області

Т.А. Клименко

ФОНД № Ф – 92

Архівний опис № 1
справ постійного зберігання
за 1884, 1903, 1908 - 1920 рр.

№№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кіл-сть аркушів	Примітки
1	2	3	4	5
1	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном померлого дворянина (жителя м. Звенигородка) К.Я.Шляхетка (заяви; довідки; квитанції; витяги з метричних записів; опис майна; договір на здачу в оренду водяного млина; страхові поліси на страхування нерухомого майна; звіти опікунів; протоколи засідань сирітського суду)	27 червня 1908 р. - 29 листопада 1919 р.	608	
2	Повістки Звенигородського сирітського суду опікунам із вимогою надання звітів щодо управління майном: Слюсаренку Є.Д., Ткаченко З., Івановій З.П., Дашевському Н.П., Куцкам Е. та Б., Слінько Є., Хереонській Ф., Ярошевич К.В., Свистуненку К., Гаркавенку А., Шалденко М., Івпаченку Т., Шпилинському В., Трембовлеру Л.М., Романовській Є.	31 грудня 1915 р. - 11 жовтня 1917 р.	23	
3	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном мобілізованого на військову службу міщанина (жителя м. Звенигородка) М.Ф. Алексеєва (є опис майна)	2 липня 1916 р. - 20 серпня 1916 р.	7	
4	Те саме міщан А.Г та Ф.К. Андріуци (є опис майна)	24 лютого 1915 р. - 27 грудня 1916 р.	16	

1	2	3	4	5
5	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном прапорщика 49 піхотного Брестського полку (жителя с. Вільховець) Г.К. Бевзенко (є опис майна)	11 вересня 1915 р. - 6 січня 1917 р.	24	
6	Те саме міщанина (жителя м. Шполи) І.М. Ветушки (є опис майна)	18 березня 1918 р. - 27 липня 1918 р.	7	
7	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) Гавчука І.Т. (є опис майна) стрілка 13 фінляндського полку (жителя с. Стебне) Н.Я. Майбороди	24 лютого 1914 р. - 14 квітня 1919 р. 6 червня 1916 р. - 29 липня 1919 р.	19	
8	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) С.Глуценка. Посімейний список на селянина с. Лебедин Г.С.Глуценка за 1910 р. Посвідчення щодо підтвердження уманської міщанки Д.С. (по єврейські Д.Шамової) Геренштейн та її чоловіка Хайма Мордковича в м. Смілі	18 серпня 1916 р. - 24 жовтня 1916 р. 12 вересня 1884 р.	9	
9	Те саме міщан (жителів м. Звенигородка) Г.І. та М.М. Голеги (є опис майна)	10 січня 1919 р. 13 лютого 1920 р.	11	
10	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) призваного на військову службу Н.Я. Гука	27 червня 1915 р. - 31 грудня 1915 р.	8	
11	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) Дашковського М.М. (є опис майна)	17 червня 1919 р. - вересень 1919 р.	5	
12	Те саме священика 814 польового зводного шпиталю (жителя м. Шполи) М.А. Данилевича (є витяг з метричного запису)	20 лютого 1918 р. - 19 квітня 1918 р.	6	

1	2	3	4	5
13	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщанина (жителя м. Звенигородки) Ф.М. Дмитрієва (є опис майна)	14 лютого 1918 р. - 15 жовтня 1918 р.	7	
14	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) призваного на військову службу Д.В. Драновського (є опис майна)	16 червня 1917 р. - 6 вересня 1917 р.	6	
15	Те саме міщанина (жителя м. М.Калигірка) Л.Е. Дубравського (є опис майна, витяги метричних записів)	14 грудня 1914 р. - 4 лютого 1917 р.	14	
16	Те саме міщанки (жительки м. Звенигородки) Ю.Н. Дударенко (є опис майна)	29 червня 1919 р. - вересень 1919 р.	6	
17	Те саме міщанина (жителя м. Звенигородки) І.М. Журавльова	5 червня 1912 р. - 15 грудня 1916 р.	11	
18	Те саме І.П. Запорожца (є опис майна, витяги з метричних записів)	1 лютого 1917 р. - 10 липня 1917 р.	18	
19	Те саме І. Заволоцького (є опис майна)	17 червня 1919 р. - 3 вересня 1919 р.	7	
20	Те саме Г.М. Іванова (є опис майна, витяги з метричних записів)	12 березня 1916 р. - 18 квітня 1916 р.	8	
21	Те саме М.М. Івченко	27 - 28 листопада 1919 р.	5	
22	Те саме С.В. та А.І. Івченко (є опис майна)	10 червня 1918 р. - 25 червня 1919 р.	8	
23	Те саме міщанина (жителя м. М.Калигірки) І.І. Кайбе (Гайбе) (є опис майна; витяги з метричних записів)	2 квітня 1913 р. - грудень 1916 р.	34	
24	Те саме міщан (жителів м. Звенигородки) Т.І. Калитової (Ярошевич); Ф.І. Калити; А.В. Демченко	13 травня 1916 р. - 20 червня 1920 р.	17	

1	2	3	4	5
25	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщанина (жителя м. Звенигородки) С.К. Кузьменка (є опис майна)	2 квітня 1915 р. - 31 грудня 1915 р.	5	
26	Те саме (жителя м. Рижанівки) С.Г. Корецького	31 грудня 1918 р. - 5 лютого 1919 р.	4	
27	Те саме (жительки м.Звенигородки) Є.В. Кравченко (є опис майна її та Я.Ф. і Т.І. Подолянських; витяги з метричних записів)	8 січня 1911 р. - 13 вересня 1919 р.	35	
28	Те саме Д.Р. Куринного (є опис майна)	25 квітня 1917 р. - вересень 1917 р.	6	
29	Те саме С. Куринного(є опис майна)	10 лютого 1917 р. - 28 липня 1917 р.	6	
30	Те саме (жителя м. Шполи) С. Мойхо	10 січня 1918 р. - 18 квітня 1918 р.	7	
31	Те саме (жителя м. Звенигородки) І. Малеванного (є опис майна)	21 лютого 1915 р. - 25 лютого 1916 р.	13	
32	Те саме Б. Марьясина	16 квітня 1914 р. - 25 лютого 1916 р.	12	
33	Те саме І.К. Никоненка	25 липня 1915 р. - 15 грудня 1916 р.	15	
34	Те саме (жителя м. Рижанівки) М.М. Низдатного (є опис майна)	8 серпня 1918 р. - 31 грудня 1918 р.	7	
35	Те саме (жителя м. Звенигородки) призваного на військову службу Ф.К.Нечипоренка	13 липня 1916 р.- 15 грудня 1916 р.	8	
36	Те саме (жителя с. Бужанки) В.Ф. Нивинського (Невинського) (є опис майна; витяги з метричних записів)	12 березня 1915 р. - 2 березня 1916 р.	47	

1	2	3	4	5
37	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщанки (жительки м. Звенигородки) В.Г. Пироженко (є опис майна)	8 лютого 1918 р. - 11 жовтня 1918 р.		13
38	Те саме (жителя м. Шполи) І.І. Радзиєвського (є опис майна)	3 червня 1915 р. - 31 грудня 1915 р.		9
39	Те саме (жителя с. Гусакове) Х.Ф. Романенка (жителя м. Звенигородки) Д.М. Дашковського (є опис майна) (жительки м. Боярка) Ц.І. Антоновської (жителів м. Звенигородки) Х. та К. Ярошевич С.І. Гаркавенка І.П. Яскульської К. Шалденка П. Шульженка	20 січня 1918 р. - 18 листопада 1919 р. 18 квітня 1920 р.- 11 травня 1920 р. 24 червня 1916 р. 22 січня 1916 р. 20 лютого 1914 р. 29 серпня 1915 р. вересень 1918 р. 18 травня 1918 р.		12
40	Те саме (жителя с. Гусакове, м. Звенигородки) Х.Ф. Романенка (є опис майна; витяг з метричного запису)	21 серпня 1918 р. - 14 лютого 1919 р.		15
41	Те саме (жителя м. Звенигородки) С.М. Романовського	15 квітня 1916 р. - 7 травня 1916 р.		6
42	Те саме Т.Г. Сиднецького (Седлецького) (є опис майна)	17 квітня 1913 р. - 31 грудня 1915 р.		26
43	Те саме призваного на військову службу Сильпиціуса (Суплиціуша) - Леопольда (є опис майна; витяги з метричних записів)	10 жовтня 1916 р. - 26 листопада 1916 р.		11
44	Те саме (жителя м. Шполи) Б.Г. Синявського (є опис майна)	14 квітня 1915 р. 31 грудня 1916 р.		23

1	2	3	4	5
45	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщан (жителів м. Звенигородки) І.Я. Слободяникова (є опис майна)	23 травня 1916 р. - 13 лютого 1917 р.		25
	Е.В. Кравченко	вересень 1919 р.		
	А.К. Савченка (є опис майна)	20-23 квітня 1918 р.		
	Ф.І. Калити	4 грудня 1916 р.		
46	Те саме С.Д. Слинька (є опис майна)	21 жовтня 1918 р. - 4 серпня 1920 р.		5
47	Те саме І.П. Теліженка (є опис майна)	9 травня 1919 р. - вересень 1919 р.		8
48	Те саме К.Ф. Теліженка (є опис майна) М.Ф. та П.Т. Теліженко (є опис майна)	11 травня 1916 р. - 19 28 січня 1919 р.		
49	Те саме М.І. Ткаченка; І. Ткаченка (є опис майна)	24 квітня 1913 р. - 14 лютого 1919 р.		13
50	Те саме (жителя м. Шполи) М.Р. Трембовлера (є опис майна; витяги з метричних записів)	26 серпня 1916 р. - 4 грудня 1916 р.		9
51	Те саме (жителя м. Звенигородки) К.-Л.Д. Улановського (є опис майна)	2 лютого 1915 р. - 17 лютого 1916 р.		6
52	Те саме І.Ш. Фарштейна (є опис майна)	25 серпня 1917 р. - 9 жовтня 1917 р.		6
53	Те саме Л.О. Харченка (є опис майна; контракт про здачу в оренду левади)	19 листопада 1884 р., 5 квітня 1911 р. - 15 грудня 1916 р.		28
54	Те саме З.І. Херсонського (є опис майна; витяги з метричних записів)	20 квітня 1910 р. - 19 січня 1916 р.		23
55	Те саме А.І. Хоменка (є опис майна; заповіт І.П. Хоменка)	5 грудня 1910 р., 24 квітня 1914 р. - 15 грудня 1916 р.		22

1	2	3	4	5
56	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщанки (жительки м. Звенигородки) М. Шалашинської (є опис майна)	25 серпня 1919 р. - 3 вересня 1919 р.	3	
57	Те саме Шалвинського	30 жовтня 1918 р. - 6 листопада 1918 р.	2	
58	Те саме К.Т. Шалденка (є опис майна)	14 лютого 1913 р. - 31 грудня 1915 р.	8	
59	Те саме К.Т. Шалденка	19 червня 1918 р. - 12 серпня 1918 р.	5	
60	Те саме інженер-технолога (жителя с. Яблунівка, сина почесного громадянина) А.К. Шашурина	9 жовтня 1917 р. - 22 січня 1918 р.	5	
61	Те саме (жительки м. Звенигородки) Р.Ш. Шварцбурд (є опис майна)	21 квітня 1914 р. - 11 жовтня 1916 р.	19	
62	Те саме С.Г. Щербаківа (є опис майна)	5 травня 1919 р. - 3 вересня 1919 р.	7	
63	Те саме (жителя м. Вільшана) А.-Г. Ш.-Ш. Каневського (є опис майна; посімейний список за 1903 р.)	19 липня 1916 р. - 15 грудня 1916 р.	11	
64	Те саме (жителя м. Звенигородки) О. Штельмаха	16 грудня 1918 р.	2	
65	Те саме Д.Л. Штельмах (є опис майна)	12 січня 1915 р. - 14 січня 1916 р.	12	
66	Те саме (жителя м. Звенигородки, с. Білозір'я) Л.П. Шпаченка (є опис майна; витяг з метричного запису)	13 березня 1914 р. - 7 лютого 1915 р.	18	
67	Те саме, заштатного псаломщика (жителя м. М.Калигірки) Д.М. Юшкевича (є опис майна; витяг з метричного запису)	31 грудня 1912 р. - 31 грудня 1915 р.	20	
68	Те саме (жителя м. Звенигородки) Х.М. Ярошевича (є опис майна)	10 грудня 1914 р. - 7 грудня 1915 р.	8	

1	2	3	4	5
69	Справа про встановлення опіки над сиротами та майном міщан (жителів м. Звенигородки) І.П. та М.Є. Яскульських (є витяг з метричного запису)	30 червня 1915р. - 1 червня 1916 р.	6	
70	Те саме Л.І. Янишевської (є опис майна; витяг з метричного запису)	29 вересня 1911 р. - 7 лютого 1916 р.	21	
71	Те саме С.І. Ярошевича (є опис майна)	11-16 лютого 1919 р.	4	
72	Те саме А.П. Ярошевича (є опис майна)	березень 1919 р. - вересень 1919 р.	7	
73	Недіючий опис справ за 1884, 1903, 1908 – 1920 рр.		4	

До опису внесено 73 (сімдесят три) справи з № 1 по № 73

Опис удосконалила
Головний спеціаліст
27.01.2017

К.Б. Скринська

Зберігач фондів
27.01.2017

Н.В. Тканка

Начальник відділу забезпечення
збереженості документів, обліку та
довідкового апарату
27.01.2017

О.М. Пурис

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

№№	ППП	№ справи
1	Алексеев М.Ф.	3
2	Андриуци А.Г. та Ф.К.	4
3	Антоновська Ц.І.	39
4	Бевзенко Г.К.	5
5	Ветушка І.М.	6
6	Гавчук І.Т.	7
7	Гаркавенко А.	2
8	Гаркавенко С.І.	39
9	Геренштейн Д.Ш. та Х.М.	8
10	Глуценко С., Глуценко Г.С.	8
11	Голега Г.І.	9
12	Гук Н.Я.	10
13	Данилевич М.А.	12
14	Дмитрієв Ф.М.	13
15	Драновський Д.В.	14
16	Дашевський Н.П.	2
17	Дашковський М.М.	11
18	Дашковський Д.М.	39
19	Демченко А.В.	24
20	Дубровський Л.Е.	15
21	Дударенко Ю.Н.	16
22	Журавльов І.М.	17
23	Заволоцький І.	19
24	Запорожець В.К. та І.П.	18
25	Іванова З.П.	2
26	Іванов Г.М.	20
27	Івпаченко Т.	2
28	Івченко М.М.	21
29	Івченко С.В. та А.І.	22
30	Кайбе І.І. (Гайбе)	23
31	Калита Ф.І. та Т.І.	24, 45
32	Каневський А-Г.Ш-Ш.	63
33	Корецький С.Г.	26
34	Кравченко Є.В.	27, 45
35	Кузьменко С.К.	25
36	Куринний Д.Р.	28
37	Куринний С.	29
38	Куцкам Є. та Б.	2
39	Майборода Н.Я.	7
40	Малеваний І.	31
41	Марьясин Б.	32
42	Мойхо С.	30
43	Нечипоренко Ф.К.	35
44	Нивинський В.Ф.	36
45	Низдатний М.М.	34
46	Никоненко І.К.	33
47	Пироженко В.Г.	37

48	Подолянські Я.Ф. та Т.І.	27
49	Радзиевський І.І.	38
50	Романенко Х.Ф.	39, 40
51	Романовський Є.	2
52	Романовський С.М.	41
53	Савченко А.К.	45
54	Свистуненко К.	2
55	Сиднецький (Седлецький) Т.Г.	42
56	Сильплиціус – Леопольд П.	43
57	Синявський Б.Г.	44
58	Слінько Є.	2
59	Слинько С.Д.	46
60	Слободяник І.Я.	45
61	Слюсаренко Є.Д.	2
62	Теліженко І.П.	47
63	Теліженко К.Ф. та П.Т.	48
64	Ткаченко З.	2
65	Ткаченко М.І.	49
66	Ткаченко І.	49
67	Трембовлер Л.М.	2
68	Трембовлер М.Р.	50
69	Улановський К-Л.Д.	51
70	Фарштейн І.Ш.	52
71	Харченко Л.О.	53
72	Херсонський Ф.	2
73	Херсонський З.І.	54
74	Хоменко А.І. та І. П.	55
75	Шалвинський А.	57
76	Шалашинська М.	56
77	Шалденко К.	39
78	Шалденко М.	2
79	Шалденко К.Т.	58, 59
80	Шашурін А.К.	60
81	Шварцбурд Р.Ш.	61
82	Шляхетко К.Я.	1
83	Шпаченко Л.П.	66
84	Шпилинський В.	2
85	Штельмах О.	64
86	Штельмах Д.Л.	65
87	Шульженко П.	39
88	Щербак С.Г.	62
89	Юшкевич Д.М.	67
90	Янишевська Л.І.	70
91	Ярошевич К.П.	2
92	Ярошевич Х. та К.	39
93	Ярошевич Х.М.	68
94	Ярошевич С.І.	71
95	Ярошевич А.П.	72
96	Яскульські М.Я. та І.П.	39, 69